

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 6P/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2621200805
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Horňáková
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2021:2621200805.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Senica sudkyňou JUDr. Emíliou Horňákovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: E. G., U.. XX.XX.XXXX, R. U. N. XXX, XXX XX R. E. C., Š. O. E., zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov : matka : G. T., Q. N. XX.XX.XXXX, otec : C. G., U.. XX.XX.XXXX, R. XXX XX O. R., Š. O. E., o návrhu navrhovateľky : Y. T., U.. XX.XX.XXXX, R. U. N. XXX, XXX XX R. E. C., Š. O. B. E., na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

1. Súd z v e r u j e maloletého E. G.K., U.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke Y. T., U.. XX.XX.XXXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa a zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach s účinnosťou od 05.02.2021.
2. Súd u r č u j e otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého E. sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa stanovené osobitným zákonom s tým, že výživné je povinný poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, vždy mesačne vopred do 20.-teho dňa toho ktorého mesiaca.
3. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 16.02.2021 sa navrhovateľka domáhala, aby súd zveril maloletého E. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Dôvodom pre podanie návrhu bola skutočnosť, že matka náhle zomrela dňa XX.XX.XXXX, otec sa nachádza na neznámom mieste a o dieťa sa dlhodobo nezaujíma. Starostlivosť o maloletého zabezpečuje navrhovateľka od 05.02.2021, od narodenia však býva maloletý v jej domácnosti a vždy pomáhala matke v starostlivosti o dieťa.
2. Otec sa na pojednávanie nedostavil. Nachádza sa na neznámom mieste. Predvolanie na pojednávanie, poučenie, uznesenie o ustanovení opatrovníka, návrh a výzvu na vyjadrenie k návrhu mu boli doručované v súlade s § 116 ods. 2 Csp. Súd pojednával v jeho neprítomnosti.
3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, kolízneho opatrovníka, správou od opatrovníka, spisom tunajšieho súdu 9P/35/2019 a zistil nasledovný skutočný stav veci:
4. Maloletý G. pochádza z partnerského vzťahu matky G. T., U.. XX.XX.XXXX, ktorá dňa XX.XX.XXXX zomrela a otca C. G., U.. XX.XX.XXXX. Rodičia nežili v spoločnej domácnosti od narodenia dieťaťa. Rozsudkom Okresného súdu v Senici č.k. 4P/52/2011 zo dňa 23.06.2011 súd schválil rodičovskú dohodu, mal. E. bol zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 80,-€ mesačne. Zároveň súd povolil otcovi nedoplatok na výživnom vo výške 690,-€ splácať v pravidelných mesačných splátkach po 20,-€ mesačne. Otec sa o dieťa nezaujímal, starostlivosť o maloletého zabezpečovala matka s pomocou starej matky. Otec prispel na výživu maloletého zriedka, veľmi nepravidelne a v ostatných rokoch vôbec, tiež maloletého žiadnym spôsobom nekontaktoval.

Navrhovateľka, ako stará matka maloletého, zabezpečuje starostlivosť o maloletého sústavne od úmrtia matky a podieľala sa na výchove maloletého od jeho narodenia.

5. Výsluchom navrhovateľky mal súd za preukázané, že trvá na podanom návrhu. Návrh na zverenie vnuka do náhradnej osobnej starostlivosti si podala preto, že iného v rodine niet, kto by bol ochotný sa o maloletého postarať a ony žili spolu s matkou v jej domácnosti vždy a tak sa navrhovateľka sústavne podieľala na starostlivosti o dieťa a majú k sebe vytvorený citový vzťah. Matka maloletého zomrela náhle, takže na túto situáciu nebola pripravená. V starostlivosti o vnuka jej vie pomôcť syn, G. T., ktorý býva v G. E. C.. Zdravotný stav navrhovateľky je primeraný veku, má problémy s krvným tlakom a tiež iné problémy, ale v rámci normy a je predpoklad, že o vnuka sa bude môcť i naďalej starať. Maloletý E. má 13 rokov, chodí do 7. triedy v R. E. C.. V škole má nedostatočný prospech, predpokladá, že bude opakovať ročník. Snaží sa ho viesť k zodpovednosti, ale má to minimálny efekt. Vždy mal slabé vyučovacie výsledky, v 5. triede mal i nedostatočnú ale urobil reparát a postúpil do 6. ročníka. Teraz, v období, kedy sa učia dištančne, je to ešte horšie, lepšie zvládal školu pri prezenčnom vyučovaní. Čo sa týka jeho povahových čŕt, má svoje chvíle, kedy je problém ho zvládnuť ale zatiaľ sa jej to darí. Dokáže pomôcť v domácnosti, niekedy z vlastnej iniciatívy, ale obvyčajne ho musí do povinností posúvať. Má kamarátov, ale teraz sa s nimi nestretáva. Otca videl naposledy, keď bol malý, od vtedy s ním nebol v kontakte. Otec by sa mal údajne zdržiavať niekde v Č.. Výživné v podstate nikdy neplatil riadne, podávala na neho matka i trestné oznámenie, ale nič sa tým nevyriešilo. Stará matka nemá vedomosť, koľko dlhuje otec na výživnom. Vyhýbal sa práci. Príležitostne bola matka v kontakte s otcovým bratom a ten mal poskytnúť informáciu, že by sa otec mal nachádzať v Č., ale so E. strýko nie je v kontakte a nemajú žiadne nové informácie. V spoločnej domácnosti býva navrhovateľka s manželom, dospelým vnukom, bratom mal. E. a mal. E.. Žijú zo starobných dôchodkov. Mal. E. absolvoval výchovné opatrenie v súkromnom liečebnom sanatóriu v Senci, kde bol viac ako rok. Vtedy sa javilo, že to malo pre neho význam ale v súčasnosti už dosah z tejto liečby stará matka nevidí. E. má záujem, aby zostal v starostlivosti starej matky.

6. Kolízny opatrovník súhlasil s návrhom. Je predpoklad, že zhoršené správanie mal. E. môže súvisieť s náhlým úmrtím matky, pretože on to spracovával iba vnútorne, emócie nepreukázal, nedokázal ani plakať a aké to bude mať ďalšie dôsledky na jeho psychiku ťažko predpokladať, je to pre neho obrovská trauma. Komplikovanejšie je to i v tom, že s otcom nemá žiaden vzťah, videl ho, keď bol ešte maličký. Opatrovník kontaktoval i otcovho brata, ktorý uviedol, že aktuálne nemá o otcovi žiadne informácie, nevie, kde sa nachádza. Pre E. je najvhodnejšie, aby zostal v rodinnom prostredí, v ktorom žije od narodenia. Vyrastal s bratom, ktorý je už dospelý a iná zmena by bola pre neho ďalšou traumou. Tiež majú vedomosť o tom, že v starostlivosti o mal. E. dokáže starej matke pomôcť i syn G..

7. Z vykonaného šetrenia je zrejmé, že je v najväčšom záujme mal. E., aby bol zverený do NOS starej matky.

8. Podľa § 45 ods. 1 až 4, 7, 8, 9 zák. o rodine v platnom znení, 1) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. (2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.(3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. (4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o

mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. (5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. (6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo sýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. (7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. (8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. (9) Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

9. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákona o rodine), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Z vykonaného dokazovania súd vyvodil ten právny záver, že návrh bol podaný dôvodne. O maloletého E. sa po smrti matky otec nedokáže postarať, nachádza sa na neznámom mieste, trvalý pobyt má evidovaný iba obec R., nemajú vytvorený žiaden citový vzťah, otec sa o syna dlhodobo nezaujímal. Z vykonaného dokazovania bolo nepochybne preukázané, že navrhovateľka spĺňa všetky predpoklady na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloletého vnuka a preto ho súd zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Súd zohľadnil pomery otca a rozhodol o povinnosti platiť výživné na maloletého vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, stanovenej podľa osobitného zákona (zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Súdom určené výživné predstavuje zákonné minimum, ktorým je povinný každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery plniť svoju vyživovaciu povinnosť (§ 62 ods. 3 Zákona o rodine).

11. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 C. m. p. podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, v šiestich vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.